

HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 219

Klasa: 400-06/08-01/13

Urbroj: 65-08-02

Zagreb, 05. prosinca 2008.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 137. i članka 153., a u svezi s člankom 174. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 05. prosinca 2008. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Šukera, ministra financija, dr. sc. Zdravka Marića i Ivanu Maletić državne tajnike Ministarstva financija, Vesnu Orlandini, glavnu državnu rizničarku, te mr. sc. Niku Raiča, i Ivanu Jakir Bajo, ravnatelje u Ministarstvu financija.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

P.Z. br. 219

Klasa: 400-06/08-02/14

Urbroj: 5030120-08-1

Zagreb, 5. prosinca 2008.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Prihijeno: 05-12-2008	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
400-06/08-01/13	6-5
Uredni broj:	Prij. Vrij.
50-08-01	A-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 174. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Šukera, ministra financija, dr. sc. Zdravka Marića i Ivanu Maletić, državne tajnike u Ministarstvu financija, Vesnu Orlandini, glavnu državnu rizničarku, te mr. sc. Niku Raiča i Ivanu Jakir Bajo, ravnatelje u Ministarstvu financija.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG
PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU**

Zagreb, prosinac 2008.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/01. - pročišćeni tekst i 55/01.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Člankom 6. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 96/03.) propisano je da se uz državni proračun donosi zakon o izvršavanju državnog proračuna, kojim se uređuje struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade i predsjednika Vlade, odnosno poglavarstva i predsjednika poglavarstva, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju proračuna za pojedinu godinu, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju proračuna.

Državni proračun Republike Hrvatske za 2009. godinu sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te od Posebnog dijela Proračuna u kojem su proračunska sredstva raspoređena korisnicima Proračuna po programima (aktivnostima i projektima), skupinama, podskupinama i odjeljcima računa.

Zakon o proračunu (Narodne novine, br. 87/08.) stupa na snagu 1. siječnja 2009. godine, te će se Državni proračun Republike Hrvatske za 2009. godinu izvršavati u skladu s odredbama toga zakona i Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu.

Budući da su Zakonom o proračunu utvrđena temeljna prava i obveze proračunskih korisnika koje nastaju u postupku planiranja, izrade, donošenja i izvršavanja državnog proračuna, ovim se Zakonom utvrđuje izvršavanje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje namjenskih prihoda i primitaka, odgoda primjene propisa, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

U skladu s navedenim, ovim se Zakonom uređuju:

- prava i obveze korisnika proračunskih sredstava glede njihova namjenskog korištenja,
- ovlasti Vlade Republike Hrvatske za zaduživanje i izdavanje obveznica na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala,

- ovlasti Vlade Republike Hrvatske da može davati stanovita jamstva,
- korištenje Proračunske zalihe,
- način doznačavanja proračunskih sredstava planiranih za određene izdatke u Proračunu,
- upravljanje državnom imovinom,
- zaduživanje i tekuće otplate,
- upravljanje državnim dugom,
- državna jamstva,
- poticajne mjere u gospodarstvu,
- korištenje namjenskih prihoda i primitaka,
- korištenje vlastitih prihoda,
- odgode primjene određenih odredaba Zakona o proračunu,
- odgode naplate poreza i doprinosa,
- novčane kazne zbog povreda odredaba ovoga Zakona.

Predložena rješenja omogućuju redovito izvršavanje prava i obveza proračunskih korisnika u skladu s makroekonomskom politikom i financijskim mogućnostima Državnoga proračuna u 2009. godini.

III. OCJENA SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Financijska sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurat će se iz poreznih i neporeznih prihoda, domaćih i inozemnih pomoći, donacija i zaduživanja, te iz drugih prihoda koji su posebnim propisima utvrđeni kao izvori prihoda Državnog proračuna Republike Hrvatske.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2009. GODINU**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju prihodi, primici, rashodi i izdaci Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu (dalje u tekstu: Proračun) i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje namjerskih prihoda i primitaka, korištenje vlastitih prihoda, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada) predsjednika Vlade, Ministarstva financija (dalje u tekstu: Ministarstvo) i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

II. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

1. Upravljanje prihodima i rashodima

Članak 2.

Sredstva se u Proračunu osiguravaju proračunskim korisnicima (dalje u tekstu: korisnici), koji su u njegovu Posebnom dijelu određeni za nositelje sredstava raspoređenih po programima (aktivnostima i projektima) i po vrstama rashoda i izdataka.

Članak 3.

(1) Na temelju sredstava osiguranih u Proračunu korisnici izrađuju mjesečne financijske planove za cijelu godinu te ih mjesečno usklađuju.

(2) Mjesečna proračunska dodjela utvrđuje se na temelju usklađenog mjesečnog financijskog plana.

(3) Tijekom mjeseca može se iznimno izvršiti dodatna dodjela na temelju posebnog zahtjeva kojega odobrava glavni državni rizničar ili osoba koju on odredi.

(4) Radi upravljanja likvidnošću Proračuna za rashode i izdatke za koje je nastala obveza koja dospijeva u ovoj proračunskoj godini mora se izvršiti rezervacija sredstava prema dospijeću tih obveza.

Članak 4.

(1) Korisnici - nositelji projekata su obvezni u financijskom planu planirati sredstva učešća Republike Hrvatske za projekte financirane iz pomoći i/ili namjenskih primitaka u iznosu koji je predviđen u ugovoru za financiranje projekta, razmjerno sredstvima koja će se koristiti u 2009. godini.

(2) Sredstva učešća iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se preraspodijeliti na aktivnosti i projekte koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka.

2. Trošenje proračunskih sredstava

Članak 5.

Radi održavanja tekuće likvidnosti na temelju naloga ministra financija mogu se povlačiti sredstva s računa korisnika.

Članak 6.

(1) Ako se u tijeku izvršavanja Proračuna utvrdi da su sredstva Proračuna nepravilno korištena, korisniku će se umanjiti sredstva u visini nenamjenskog korištenja sredstava ili će se privremeno obustaviti isplata sredstava na stavkama s kojih su sredstva bila nenamjenski utrošena.

(2) Odluku o umanjenju i obustavi doznake sredstava donijet će ministar financija.

Članak 7.

(1) Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti odluku o preraspodjeli sredstava za rashode poslovanja, nabavu nefinancijske imovine, izdatke za dane zajmove i izdatke za dionice i udjele u glavnici, u okviru u Proračunu planiranih sredstava za navedene rashode i izdatke.

(2) Vlada će izvijestiti Hrvatski sabor u roku od 15 dana od dana donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 8.

Aktivnosti i projekti koji se financiraju iz predpristupnih programa pomoći Europske unije, te kapitalni projekti u slučaju kada nisu izvršeni do kraja tekuće godine mogu se prenijeti i izvršavati u sljedećoj godini ako su ispunjeni osnovni preduvjeti:

1. Proračunska sredstva osigurana u Proračunu tekuće godine za aktivnosti i projekte koji se prenose, moraju ostati na kraju tekuće godine neizvršena ili izvršena u iznosu manjem od planiranog, bez izvršenih preraspodjela tijekom tekuće godine.

2. Prenesene aktivnosti i projekti mogu se izvršavati u sljedećoj proračunskoj godini uz suglasnost Ministarstva financija.

Članak 9.

(1) Korisnici su dužni sredstva doznačena iz Proračuna do 31. prosinca 2009. godine uključujući i vlastite prihode, a za koja nisu iskazane obveze u Bilanci na dan 31. prosinca 2009. godine vratiti u Proračun.

(2) Način i rok povrata sredstava iz stavka 1. ovoga članka odredit će ministar financija.

Članak 10.

Korisnik može plaćati predujmom bez suglasnosti ministra financija do pojedinačnog iznosa od 20.000,00 kuna.

Članak 11.

(1) U Proračunu su planirana sredstva proračunske zalihe u iznosu od 429.977.617,00 kuna.

(2) O korištenju sredstava proračunske zalihe odlučuje Vlada.

(3) Predsjednik Vlade može raspolagati sredstvima proračunske zalihe do pojedinačnog iznosa od 500.000,00 kuna.

(4) Ministar financija može raspolagati sredstvima proračunske zalihe do pojedinačnog iznosa od 100.000,00 kuna.

(5) Neutrošena sredstva iz ovoga članka korisnik je dužan vratiti u proračunsku zalihu.

Članak 12.

(1) U skladu s odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave («Narodne novine», br. 199/03., 30/04., 136/04., 22/05., 44/06., 5/08. i 27/08.), a u vezi sa člankom 58. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) raspoređuju se sredstva na korisnike ili u proračunsku zalihu, a odluke o raspoređivanju objavljuju se u »Narodnim novinama«.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada.

Članak 13.

(1) Devizna sredstva koja ostvare korisnici uplaćuju se na devizni račun Proračuna.

(2) Sredstvima na deviznom računu iz stavka 1. ovoga članka raspolaze Ministarstvo. Korisnicima se može otvoriti račun koji je dio deviznog računa Proračuna jedino na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva.

(3) Sredstva na deviznom računu iz stavka 1. ovoga članka koriste se za plaćanje planiranih proračunskih rashoda i izdataka.

Članak 14.

Pogrešno ili više uplaćeni prihodi u Proračun vraćaju se uplatiteljima na teret tih prihoda. Rješenje o tome donosi Ministarstvo.

Članak 15.

(1) Radi pravodobnog obračunavanja i doznačavanja proračunskih sredstava u 2009. godini za plaće i druge rashode, korisnici koji se financiraju iz Proračuna obvezni su nadležnom ministarstvu dostaviti rješenje o zasnivanju i o prestanku radnog odnosa radnika.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka korisnici su obvezni dostaviti u roku od osam dana od dana zasnivanja ili prestanka radnog odnosa.

Članak 16.

Sredstva za ostala materijalna prava isplaćivat će se korisnicima prema kolektivnim ugovorima i sporazumima u visini i opsegu utvrđenima između Vlade i sindikata u dijelu za koji ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 17.

Ovlašćuje se Vlada da donosi odluke o visini dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu, o visini naknada za terenski dodatak i za korištenje osobnog automobila u službene svrhe, te o visini naknade za odvojeni život od obitelji, i to korisnika i drugih pravnih i fizičkih osoba kojima se ti rashodi isplaćuju iz proračunskih sredstava ili sredstava dobivenih kredita.

Članak 18.

(1) Ovlašćuje se Vlada da može dati suglasnosti za zaduživanje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja je u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. (Obrazac: PR-RAS) iskazala višak prihoda poslovanja u stupcu 7 pod oznakom AOP 223.

(2) Ovlašćuje se Vlada da može izdati suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, najviše do 2,3 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. (Obrazac: PR-RAS u stupcu 7 pod oznakom AOP 001).

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka ne odnose se na:

1. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je Vlada dala suglasnosti do 31. prosinca 2008., a nisu korištene u 2008. godini,
2. jedinice lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi,
3. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje ostvaruju kreditna sredstva za nabavu nefinancijske imovine iz sredstava Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Fonda za razvoj i zapošljavanje.

(4) Odluke o davanju suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je Vlada donijela do 31. prosinca 2008. godine a koje se mogu koristiti od 1. siječnja 2009. godine ulaze u ograničenje od 2,3 posto iz stavka 2 ovoga članka.

Članak 19.

(1) Doprinosi za mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje koji su uplaćeni za osiguranike prema članku 23. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara (»Narodne novine«, br. 44/01., 90/05. i 80/08.), vratit će se poslodavcima sa sjedištem,

odnosno s prebivalištem na području Grada Vukovara, Iloka te Lovasa i Tovarnika na teret tih doprinosa.

(2) Poslodavci iz stavka 1. ovoga članka zahtjev za povrat doprinosa podnose Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

(3) Sredstva za povrat posebnog doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti iz članka 71. stavka 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Narodne novine», br. 94/01., 88/02., 149/02., 117/03., 30/04., 177/04. i 90/05.) zaključno s 2. kolovoza 2006. godine vratit će se obveznicima uplate doprinosa na osnovi rješenja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a na teret sredstava prihoda ostvarenih tim doprinosom.

Članak 20.

(1) Korisnici su obvezni u svojim financijskim planovima planirati sredstva za obvezno osiguranje vozila, zrakoplova i brodica, odnosno jahti prema posebnim propisi na iz djelatnosti osiguranja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u Proračunu su osigurana sredstva za osiguranje prijevoznih sredstava koja su zbog pojačanog rizika i velike pojedinačne vrijednosti više izložena mogućim štetnim događajima u obavljanju redovite djelatnosti.

(3) Sredstva za nadoknadu štete na neosiguranoj imovini (poslovne zgrade, uređaji, instalacije, oprema i dr.) osigurana su u Proračunu i doznačavat će se korisnicima na njihov zahtjev.

(4) U Proračunu su osigurana sredstva za osiguranje službenika, namještenika i dužnosnika od posljedica nesretnog slučaja.

Članak 21.

(1) U Proračunu su utvrđena sredstva za naknade i druga primanja na temelju posebnih propisa.

(2) Osnovica za obračun naknada i drugih primanja iz stavka 1. ovoga članka iznosi 3.326,00 kuna.

III. UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM I DUGOVIMA

1. Upravljanje državnom imovinom

Članak 22.

(1) Korisnik koji je stekao nekretninu obavezan je u roku od 30 dana od dana njezina stjecanja podnijeti zahtjev Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Državno odvjetništvo) da podnese prijedlog za upis prava vlasništva Republike Hrvatske i drugih stvarnih prava na nekretninama kojih je nositelj Republika Hrvatska u zemljišne knjige, s potrebnom dokumentacijom.

(2) Državno odvjetništvo sastavit će zemljišnoknjižni prijedlog, koji će podnijeti nadležnom sudu radi upisa prava iz stavka 1. ovoga članka u zemljišne knjige.

Članak 23.

Državno odvjetništvo podnosi zemljišnoknjižni prijedlog za upis nekretnine iz članka 69. stavak 2. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) ako je Vlada dala prethodnu suglasnost u skladu sa člankom 69. stavak 2. Zakona o proračunu.

Članak 24.

Prihodi od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima s računa Proračuna prihod su Proračuna.

Članak 25.

(1) Kada se sredstva Proračuna koriste za sanaciju, dokapitalizaciju ili kao udio u sredstvima pravne osobe, Republika Hrvatska postaje vlasnikom u tim pravnim osobama razmjerno uloženim sredstvima.

(2) Imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka upisuje njezin korisnik u svoju evidenciju, a pravna osoba upisuje Republiku Hrvatsku kao vlasnika razmjernog dijela kapitala.

(3) Evidenciju o imovini i vlasničkim dijelovima iz stavka 1. i 2. ovoga članka vode korisnici Proračuna i Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, a podatke o tome dostavljaju Ministarstvu radi upisa imovine u vlasništvu Republike Hrvatske u Glavnu knjigu Državne riznice.

2. Zaduživanje i tekuće otplate

Članak 26.

(1) Ovlašćuje se Vlada da se može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala do ukupnog iznosa od 14.715.870.950,00 kuna, koji je iskazan u računu financiranja Proračuna.

(2) Tekuće otplate glavnice državnoga duga, iskazane u Računu financiranja Proračuna za 2009. godinu u iznosu od 9.825.117.452,00 kuna, te pripadajuće kamate imaju u izvršavanju Proračuna prednost pred svim ostalim izdacima.

(3) Ukupna visina zaduženja iskazana u financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna iznosi 1.664.206.840,00 kuna. Tekuće otplate glavnice duga, iskazane u financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna iznose 487.913.680,00 kuna.

Članak 27.

Vlada se može dodatno zadužiti do iznosa neostvarenih primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici.

Članak 28.

Tečajne razlike mogu se u skladu s obračunom priznati i iznad iznosa predviđenog Proračunom.

3. Upravljanje državnim dugom**Članak 29.**

U 2009. godini ukupan državni dug može iznositi najviše 48 posto od ukupnog bruto domaćeg proizvoda u 2009. godini.

Članak 30.

Mjenice kojima se na teret Proračuna stvaraju obveze može izdavati samo ministar financija.

4. Državna jamstva**Članak 31.**

(1) Ovlašćuje se Vlada da u ime Republike Hrvatske može davati financijska i činidbena jamstva na prijedlog Ministarstva.

(2) Godišnja vrijednost novih financijskih jamstava za 2009. godinu iznosi 4.900.000.000,00 kuna.

(3) Jamstvena zaliha za financijska državna jamstva u Proračunu iznosi 267.000.000,00 kuna.

(4) Tražitelj jamstva je dužan dokumentirani zahtjev dostaviti nadležnom ministarstvu. Nadležno ministarstvo će zaprimljeni dokumentirani zahtjev dostaviti u roku od trideset dana od zaprimanja Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Agencija) na odobrenje.

Nadležno ministarstvo dužno je ocijeniti:

- razvojni program,
- bonitet tražitelja,
- ocjenu stanja zaduženosti,
- efekte novog zaduženja na mogućnost razvoja i likvidnosti,
- dati svoje mišljenje i opredjeljenje o jamstvu.

(5) Pri ocjeni zahtjeva za davanjem državnog jamstva uzimat će se u obzir:

- potpora kapitalnim ulaganjima u razvitak kojima se poboljšavaju opći uvjeti gospodarskog djelovanja i koji utječu na izvozni učinak,
- gospodarska stabilnost i važnost u regionalnom razvitku,
- jamstvo se može dati isključivo pravnoj osobi.

(6) Ministarstvo koje je nadležno za tražitelja državnog jamstva, u roku od trideset dana od dostave odobrenja Agencije ili odluke Agencije o nepostojanju državne potpore, dostavlja Ministarstvu dokumentirani zahtjev tražitelja državnog jamstva, navedeno odobrenje ili odluku Agencije, svoje mišljenje odnosno ocjenu iz stavka 4. ovoga članka i prijedlog odluke o dodjeli državnog jamstva.

(7) Ministarstvo, uz procjenu kreditnih uvjeta banaka davatelja kredita, obvezno je Vladi uputiti svoje mišljenje najkasnije u roku od trideset dana od dostave dokumentacije iz stavka 6. ovoga članka.

(8) Činidbena državna jamstva iz stavka 1. ovoga članka, koja su u pravilu vezana za okončanje posla, mogu se davati na temelju primljenih predujmova u novcu ili imovini za gradnju brodova do njihove isporuke, nabavu zrakoplova na temelju dugoročnog ugovora o zakupu te za infrastrukturne projekte (promet i veze, energetika, zaštita okoliša) koji se izvode na osnovi koncesija ili zajedničkih ulaganja.

(9) Jamstvo koje, sukladno Zakonu, odobrava Vlada može biti u obliku posebnog dokumenta ili ugovora o jamstvu.

(10) Jamstvo se može mijenjati ili dopunjavati samo uz suglasnost Vlade.

(11) Vlada može iznimno odobriti jamstvo za zaduženje određenog korisnika vezano za provedbu prioritetnog programa/projekta koji ima značenje za regionalnu gospodarsku stabilnost, uz ublažavanje gospodarske nerazvijenosti određenog područja, uklanjanje ratnih šteta, obnovu ili hitnu obnovu od posljedica elementarnih nepogoda.

(12) Za dana financijska jamstva zaračunava se provizija od 0,5 posto njegove vrijednosti.

(13) Provizija se naplaćuje prije uručjenja jamstva naslovniku. Provizija je prihod Proračuna.

(14) Davanje jamstva uvjetovat će se osiguranjem naplate na temelju zaloga imovine tražitelja kredita koje će u ime Republike Hrvatske izvršiti Državno odvjetništvo, odnosno drugim instrumentima osiguranja.

(15) Za državna jamstva koja se aktiviraju Ministarstvo može banci ili drugoj financijskoj organizaciji ovlaštenoj za platni promet dati nalog za blokadu računa dužnika radi namirenja duga.

(16) Potraživanja Ministarstva, na temelju utvrđenih obveza dužnika, imaju isti prioritet u izvršavanju kao i nalozi za druge oblike javnih davanja u odnosu na sve ostale naloge po obvezama dužnika, njegova pravnog slijednika ili solidarnog jamca.

(17) Radi naplate duga s osnove jamstava Ministarstvo može, uz suglasnost Vlade, s dužnikom sklopiti ugovor o obročnoj otplati duga.

(18) Ako zbog neizvršenja kreditnih obveza jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bude aktivirano državno jamstvo, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može izvršavati samo neophodne rashode (minimalne plaće za zaposlene, doprinose, minimalne rashode za materijal i usluge).

Članak 32.

Pravna osoba u većinskom izravnom ili neizravnom državnom vlasništvu sklapa ugovore o kreditu, ugovore o zajmu ili daje jamstva na osnovi odluke o suglasnosti Vlade, ako vrijednost posla ili jamstvo prelazi iznos od 7.500.000,00 kuna.

IV. POTICAJNE MJERE U GOSPODARSTVU

Članak 33.

Za temeljni kapital, subvenciju kamata i udio u kreditima Hrvatske banke za obnovu i razvitak u 2009. godini osigurava se 490.000.000,00 kuna.

Članak 34.

(1) Nadležna ministarstva utvrdit će godišnji Plan korištenja državnih potpora. Planom se usklađuju planirana sredstva s pravima korisnika na temelju važećih propisa. Plan se utvrđuje najkasnije 30. dan po donošenju Proračuna, a provodi ga nadležno ministarstvo. Primjerak se dostavlja Ministarstvu i Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

(2) Planom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se sredstva, mjere i kriteriji namjere, kao i mjere za nenamjensko korištenje, odnosno neispunjavanje obveza i ugovora, koje se podupiru potporama.

(3) Plan iz stavka 1. ovoga članka razrađuje se i prema proračunskoj dinamici povlačenja sredstava. U slučaju značajnijih promjena uvjeta poslovanja, plan se može promijeniti, te u roku od osam dana dostaviti Ministarstvu.

(4) Nadležno ministarstvo može obustaviti državne potpore korisnicima za koje utvrdi da nisu ispunjavali obveze za proteklu godinu prema državi, ili su nenamjenski koristili sredstva potpore.

Članak 35.

(1) Plaćeni porez na dodanu vrijednost po računima za nabavu opreme u 2009. godini za obavljanje vatrogasne djelatnosti, vratit će se na teret prihoda poreza na dodanu vrijednost, javnim vatrogasnim postrojbama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i vatrogasnim zajednicama.

(2) Sredstva ostvarena od povrata poreza na dodanu vrijednost mogu se koristiti samo za investicijsku izgradnju i nabavu opreme za obavljanje vatrogasne djelatnosti.

(3) Ministarstvo financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti naputak o uvjetima i načinu ostvarenja prava na povrat poreza na dodanu vrijednost iz ovoga članka.

Članak 36.

(1) Plaćeni porez na dodanu vrijednost na uvoznu i u tuzemstvu nabavljenu opremu za tehnologijsko-istraživačke i znanstveno-istraživačke projekte u 2009. godini, vratit će se na teret prihoda od poreza na dodanu vrijednost, ovlaštenim znanstvenim ustanovama registriranim po posebnim propisima koje nisu upisane u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost.

(2) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa verificirat će projekte i izdati suglasnost za nabavu opreme koja služi za realizaciju projekata iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Znanstvene ustanove iz stavka 1. ovoga članka, na temelju suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka i računa o uvezenoj i nabavljenoj opremi, mogu za uvezenu opremu, odnosno opremu nabavljenu u tuzemstvu ostvariti pravo na povrat plaćenog poreza na dodanu vrijednost.

(4) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dužno je Ministarstvu jednom godišnje dostaviti izvješće o visini ukupnog povrata poreza na dodanu vrijednost iz stavka 1. ovoga članka. Izvješće obuhvaća prethodnu proračunsku godinu, a podnosi se najkasnije do 1. ožujka tekuće godine.

(5) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa utvrđuje način trošenja povrata poreza iz stavka 1. ovoga članka kroz ponovno ulaganje u infrastrukturu znanstvene ustanove, vodeći računa o prioritetima svake znanstvene ustanove koja je povrat ostvarila.

(6) Ministarstvo financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u suglasnosti s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, donijeti naputak o uvjetima i načinu ostvarenja prava na povrat poreza na dodanu vrijednost iz ovoga članka.

Članak 37.

Povrati poreza na dohodak po godišnjoj prijavi obveznicima poreza s područja posebne državne skrbi (prve, druge i treće skupine) te brdsko-planinskih područja vratit će se na teret prihoda koji pripada državnom proračunu.

Članak 38.

(1) Pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u razdjelu 025 – MINISTARSTVO FINACIJA odnose se na pomoći županijama te na pomoći općinama i gradovima prve i druge skupine na područjima posebne državne skrbi. Pomoći se osiguravaju u iznosu koji odgovara razlici između sredstava na temelju kriterija iz ovoga članka Zakona i procijenjenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2008. godinu iz članka 37. ovoga Zakona koji preuzima državni proračun.

(2) Pomoći županijama iz stavka 1. ovoga članka odnose se na ulaganja u razvojne programe županija, općina i gradova na njihovu području.

(3) Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći županijama jesu: broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda županijskog proračuna za 2007. godinu po stanovniku na razini države (državni prosjek) i prihodi županijskog proračuna za 2007. godinu po stanovniku županije, broj stanovnika Republike Hrvatske (bez Grada Zagreba) po 1 km površine Republike Hrvatske (državni prosjek) i broj stanovnika pojedine županije po 1 km površine županije.

(4) Najmanje 75% pomoći iz stavka 2. ovoga članka županije raspodjeljuju na općine i gradove s njihova područja koji nisu izravno korisnici pomoći iz ovoga članka.

(5) Županijska skupština propisuje kriterije za raspodjelu dijela pomoći iz stavka 4. ovoga članka za namjene iz stavka 10. ovog članka.

(6) Županijsko poglavarstvo dužno je do 30. ožujka 2009. donijeti raspored sredstava na općine i gradove iz stavka 4. ovoga članka te ga u roku od 15 dana nakon donošenja dostaviti Ministarstvu.

(7) Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći općinama i gradovima iz stavka 1. ovoga članka jesu: broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda po stanovniku za 2007. godinu općina i gradova na razini države (državni prosjek), prosjek prihoda po stanovniku skupine (članak 4. i 5. Zakona o područjima posebne državne skrbi »Narodne novine«, br, 86/08.), odnosno pojedine općine i grada, broj

stanovnika po 1 km na razini I. i II. skupine područja posebne državne skrbi (skupinski prosjek) i broj stanovnika po 1 km pojedine općine i grada, udio rashoda za kapitalne programe za 2007. godinu u ukupnim rashodima, racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom) i rashodi za funkcije grada (ispod 30.000 stanovnika) u 2007. godini.

(8) Županije iz stavka 1. ovoga članka mogu koristiti pomoći samo za ulaganja u kapitalne programe – Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila – osnovni račun 42311 Osobni automobili).

(9) Općine i gradovi, iz stavka 1. ovoga članka, mogu koristiti pomoći samo za financiranje Rashoda za materijal i energiju (podskupinu 322 Računskog plana proračuna) i za ulaganja u kapitalne programe – Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila – osnovni račun 42311 Osobni automobili).

(10) Na korisnike pomoći iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i odredbe o rashodima za zaposlene i o ostalim rashodima i naknadi troškova zaposlenima koje se odnose na korisnike Proračuna, a u skladu s člankom 128. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, br. 86/08.).

(11) Županije, općine i gradovi koji su izravni korisnici pomoći iz ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati Ministarstvo o korištenju pomoći na propisanim obrascima.

(12) Općine i gradovi koji su korisnici pomoći iz stavka 4. ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati županiju o korištenju pomoći na način i u roku koji propiše županija.

(13) Ako županija ne donese raspored sredstava iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će obustaviti doznaku pomoći.

(14) Ako županije, općine i gradovi ne koriste namjenski odobrena sredstva pomoći i ne obavještavaju na način i u propisanom roku, Ministarstvo će im obustaviti doznaku pomoći.

(15) Županijama, općinama i gradovima koji kupuju dionice ili udjele u trgovačkom društvu suprotno članku 64. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, br. 87/08.), Ministarstvo će obustaviti doznaku pomoći.

Članak 39.

Jedinicama lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima isplaćivat će se pomoći iz državnog proračuna u visini poreza na dobit koji se ostvaruje na području posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području.

V. KORIŠTENJE NAMJENSKIH PRIHODA I PRIMITAKA

Članak 40.

(1) Obveze uplate namjenskih prihoda i primitaka ne odnose se na: znanost, visoko obrazovanje, zdravstvene ustanove, pravosuđe, sustav izvršenja sankcija i ustanove kulture.

- (2) Obveze uplate donacija ne odnose se na ustanove socijalne skrbi.
- (3) Nadležna ministarstva nadziru ostvarenje i trošenje prihoda iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

VI. KORIŠTENJE VLASTITIH PRIHODA

Članak 41.

(1) Obveze uplate vlastitih prihoda ne odnose se na: znanost, visoko obrazovanje, zdravstvene ustanove, ustanove socijalne skrbi, sustav izvršenja sankcija i ustanove kulture.

(2) Nadležna ministarstva nadziru ostvarenje i trošenje prihoda iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 42.

(1) Vlastitim приходima korisnici podmiruju rashode nastale obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima temeljem kojih su vlastiti prihodi i ostvareni.

(2) Ako se vlastiti prihodi ostvare u iznosu većem od potrebnog za podmirenje rashoda iz stavka 1. ovoga članka, mogu se koristiti za podmirenje rashoda redovne djelatnosti.

VII. ODGODA PRIMJENE ODREĐENIH ODREĐABA ZAKONA O PRORAČUNU

Članak 43.

(1) Kod planiranja Proračuna nisu se primijenili članci 26., 28. i 29. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 96/03.).

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka mogu se primijeniti i kod planiranja proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2009. godinu.

VIII. ODGODA NAPLATE POREZA I DOPRINOSA

Članak 44.

(1) Uz suglasnost Vlade ministar financija može, na zahtjev obveznika javnih davanja odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu dospjelih nenaplaćenih javnih davanja.

(2) Rok plaćanja može se odgoditi za jedan mjesec, a plaćanje u jednakim mjesečnim obrocima može se odobriti do deset mjeseci.

(3) Dužnik je obvezan redovito podmirivati tekuće obveze i za vrijeme odobrene odgode roka plaćanja ili plaćanja u obrocima.

(4) Ako se dužnik ne pridržava utvrđenih obveza, pokrenut će se ovršni postupak.

(5) Vlada će uz polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna izvijestiti Hrvatski sabor o radnjama iz ovoga članka.

IX. ODGODA I OBROČNA OTPLATA DUGA TE PRODAJA, OTPIS I DJELOMIČAN OTPIS POTRAŽIVANJA

Članak 45.

(1) Ministar financija može u skladu s člankom 68. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu duga do pojedinačnog iznosa duga od 1.000.000,00 kuna.

(2) Ministar financija može u skladu s člankom 68. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) prodati, otpisati ili djelomično otpisati potraživanje do pojedinačnog iznosa potraživanja od 50.000,00 kuna.

Članak 46.

U skladu s člankom 68. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) plaćanje duga može se odgoditi za jedan mjesec, a plaćanje u jednakim mjesečnim obrocinama može se odobriti do deset mjeseci.

X. KAZNENE ODREDBE

Članak 47.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba korisnika Proračuna:

1. ako devizna sredstva ne uplati na poseban račun banke koji odredi Ministarstvo (članak 13.),
2. ako sredstva isplati suprotno članku 16. ovoga Zakona,
3. ako invalidnine, naknade, socijalna davanja i druga osobna primanja poveća suprotno osnovici iz članka 21. ovoga Zakona,
4. ako prihode od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima ne uplaćuje u Proračun (članak 24.),
5. ako neophodne rashode isplaćuje iznad razine utvrđene člankom 31. stavak 18. ovoga Zakona,
6. ako isplaćuje plaće i ostala materijalna prava suprotno članku 38. stavak 10. ovoga Zakona,
7. ako vlastite prihode koristi suprotno članku 42. ovoga Zakona.

Članak 48.

(1) Uz novčanu kaznu iz članka 47. ovoga Zakona izreći će se i zaštitna mjera obustave daljnjih mjesečnih dodjela u slučajevima korištenja sredstava Proračuna protivno zakonu.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka će trajati dok korisnik ne uskladi svoje poslovanje sa zakonom.

Članak 49.

(1) Inspektor proračunskog nadzora koji je u postupku nadzora utvrdio radnje kojima je ostvaren prekršaj, sastavlja u ime Ministarstva financija optužni prijedlog protiv počinitelja prekršaja i podnosi ga nadležnom područnom uredu Porezne uprave.

(2) Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom u prvom stupnju vodi nadležni područni ured Porezne uprave.

(3) Prekršajni se progon ne može pokrenuti nakon isteka tri godine od počinjenja prekršaja.

Članak 50.

(1) Na pravila vođenja prekršajnog postupka, žalbeni postupak i izvanredne pravne lijekove primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona.

(2) Glede prisilne naplate pravomoćno izrečene novčane kazne u prekršajnom postupku, primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona.

XI. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 51.

Ovaj Zakon objavit će se u «Narodnim novinama», a stupa na snagu 1. siječnja 2009., osim članka 45. i članka 46. koji stupaju na snagu na dan stupanja na snagu uredbe iz članka 68. stavak 7. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.).

OBRASLOŽENJE

U članku 1. Zakona utvrđeno je da se Zakonom uređuju prihodi, primici, rashodi i izdaci Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu i njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom te financijskom i nefinancijskom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, korištenje namjenskih prihoda i primitaka, korištenje vlastitih prihoda, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju Proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju Proračuna.

U člancima 2. i 3. propisuje se upravljanje приходima i rashodima proračunskih korisnika i način utvrđivanja i izvršavanja financijskih planova proračunskih korisnika koji su raspoređeni u Posebnom dijelu Proračuna.

U članku 4. utvrđena je obveza proračunskih korisnika – nositelja projekata da u svojim financijskim planovima planiraju sredstva učešća Republike Hrvatske za projekt financirane iz pomoći i/ili namjenskih primitaka u iznosu koji je predviđen u ugovoru za financiranje projekta, razmjerno sredstvima koja će se koristiti u 2009. godini. Također zabranjuje se preraspodjela sredstava učešća na aktivnosti i projekte koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka.

U članku 5. utvrđuje se da se na temelju naloga ministra financija mogu povlačiti raspoloživa sredstva korisnika, radi održavanja tekuće likvidnosti Proračuna.

Članak 6. Ovim se člankom propisuje umanjenje ili obustava doznake sredstava proračunskim korisnicima koji sredstva planirana u proračunu koriste nenamjenski, o čemu odluku donosi ministar financija.

Člankom 7. regulira se pitanje preraspodjele sredstava planiranih u Proračunu za rashode poslovanja i za nabavu nefinancijske imovine, za dane zajmove i izdatke za dionice i udjele u glavnici u okviru u Proračunu planiranih sredstava za navedene rashode i izdatke. Pored toga, određuje se rok od 15 dana od dana donošenja odluke o preraspodjeli u kojem će Vlada izvijestiti Sabor o preraspodjeli.

Članak 8. Prema članku 55. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) ako aktivnosti i projekti za koje su sredstva osigurana u proračunu tekuće godine nisu izvršeni do visine utvrđene proračunom, mogu se u toj visini izvršavati u sljedećoj godini na način i pod uvjetima propisanim zakonom o izvršavanju državnog proračuna. U skladu s navedenim, člankom 8. propisuje se da se aktivnosti i projekti koji se financiraju iz predpristupnih programa pomoći Europske unije, te kapitalni projekt u slučaju kada nisu izvršeni do kraja tekuće godine mogu prenijeti i izvršavati u sljedećoj godini ako su ispunjeni osnovni preduvjeti a to su:

1. Proračunska sredstva osigurana u Proračunu tekuće godine za aktivnosti i projekte koji se prenose moraju ostati na kraju tekuće godine neizvršena ili izvršena u iznosu manjem od planiranog, bez izvršenih preraspodjela sredstava tijekom tekuće godine.

2. Prenesene aktivnosti i projekti mogu se izvršavati u sljedećoj proračunskoj godini uz suglasnost Ministarstva financija.

U članku 9. propisuje se da su korisnici dužni sredstva doznačena iz državnog proračuna do 31. prosinca 2009. godine uključujući i vlastite prihode, a za koje nisu iskazane obveze u Bilanci na dan 31. prosinca 2009. godine vratiti u državni proračun, na način i u roku koji odredi ministar financija.

Članak 10. U članku 53. stavak 2. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) propisano je da proračunski korisnik može iznimno plaćati predujmom bez suglasnosti ministra financija do iznosa utvrđenog zakonom o izvršavanju državnog proračuna. Ovim člankom utvrđen je navedeni iznos.

Člankom 11. propisuju se ovlaštenja glede raspolaganja sredstvima proračunske zalihe (Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade i ministra financija), te se utvrđuje iznos sredstava proračunske zalihe planiranih u Proračunu.

U članku 12. utvrđena je obveza objave rasporeda sredstava na temelju Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave («Narodne novine», br. 199/03., 30/04., 136/04., 22/05., 44/06., 5/08. i 27/08.), a u vezi sa člankom 58. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08), prema kojemu se sredstva raspoređuju na novog korisnika ili se prenose u proračunsku zalihu u slučaju ako u toku proračunske godine dođe do promjene korisnika Proračuna ili njihove nadležnosti o čemu odluku donosi Vlada Republike Hrvatske.

U članku 13. uređuje se pitanje uplaćivanja deviznih sredstava, otvaranje deviznog računa te trošenje deviznih sredstava korisnika Proračuna u toku proračunske godine.

U članku 14. Zakona propisuje se povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Proračun uplatiteljima na teret tih prihoda o čemu rješenje donosi Ministarstvo financija.

U članku 15. utvrđena je obveza dostave rješenja o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika koji se financiraju iz sredstava Proračuna nadležnom ministarstvu.

U članku 16. Zakona propisano je da se sredstva za ostala materijalna prava isplaćuju korisnicima Proračuna prema kolektivnim ugovorima i sporazumima između Vlade i sindikata u slučaju kada ovim Zakonom nije drugačije propisano.

U članku 17. daje se Vladi ovlaštenje da donosi odluku o visini dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu radi isplate naknade korisnicima Proračuna kada ostvaruju pojedina prava iz te odluke.

Člankom 18. propisuju se mjere ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s ovlaštenjem propisanim člankom 75. stavak 3. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08).

Stavkom 1. ovoga članka propisano je da se Vladi daje ovlaštenje da daje suglasnost za zaduženje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da je u 2008. godini ostvarila prihode poslovanja iznad rashoda poslovanja što se dokazuje u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2008. godine na obrascu PR-RAS određene jedinice.

Stavkom 2. ovoga članka utvrđena je kvota do koje se Vladi Republike Hrvatske daje ograničenje za davanje suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koja iznosi 2,3 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u financijskim izvještajima o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. godine na obrascu PR-RAS.

Navedeno je propisano zbog onih jedinica koje svojim redovitim prihodima poslovanja nisu u mogućnosti financirati osnovne rashode poslovanja, a istovremeno se zadužuju za ulaganja u dugotrajnu nefinancijsku imovinu iznad vlastitih fiskalnih mogućnosti, pa ne mogu izvršavati redovne tekuće rashode ni otplatu kredita, već traže pomoć od države (proračunske zalihe).

Od mjera ograničenja iz stavka 2. ovoga članka izuzete su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je Vlada dala suglasnosti do 31. prosinca 2008. godine, a nisu korištene u 2008. godini, jedinice lokalne samouprave koje su na području posebne državne skrbi te jedinice lokalne samouprave koje ostvaruju kreditna sredstva za nabavu nefinancijske imovine iz sredstava Fonda za regionalni razvoj i Fonda za razvoj i zapošljavanje. Odluke o davanju suglasnosti za zaduživanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je Vlada donijela do 31. prosinca 2008. godine a koje se mogu koristiti od 1. siječnja 2009. godine ulaze u ograničenje od 2,3 posto iz stavka 2. ovoga članka.

Člankom 19. propisano je da će se sredstva za povrat doprinosa za mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje koja su uplaćena za osiguranike prema članku 23. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara («Narodne novine», br. 44/01., 90/05. i 80/08.) vratiti poslodavcima sa sjedištem odnosno s prebivalištem na području Grada Vukovara, Iloka, te Lovasa i Tovarnika na teret tih doprinosa, te povrat posebnog doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti propisane člankom 71. stavak 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Narodne novine», br. 94/01., 88/02., 149/02., 117/03., 30/04., 177/04. i 90/05.)

U članku 20. propisano je da su korisnici dužni u svojim financijskim planovima planirati sredstva za obvezno osiguranje vozila, zrakoplova i brodica odnosno jahti prema posebnim propisima iz osiguranja, te da se izuzetno u Proračunu osiguravaju sredstva za osiguranje prijevoznih sredstava koja su zbog pojačanog rizika i velike pojedinačne vrijednosti više izložena mogućim štetnim događajima u

obavljanju redovite djelatnosti, kao i za osiguranje službenika, namještenika i dužnosnika od posljedica nesretnog slučaja i sredstva za nadoknadu štete na neosiguranoj imovini (poslovne zgrade, uređaji, instalacije, oprema i dr.) koja su osigurana u Proračunu, a doznačavat će se korisnicima na njihov zahtjev.

U članku 21. propisana je osnovica za obračun naknada i drugih primanja koja su utvrđena posebnim propisima za koja se sredstva planiraju u državnom proračunu.

U članku 22. propisuje se da korisnik koji stječe nekretninu mora pripremiti zemljišnoknjižni prijedlog i poslati ga Državnom odvjetništvu u roku 30 dana nakon stjecanja radi podnošenja prijedloga za upis prava vlasništva Republike Hrvatske i drugih stvarnih prava na nekretninama kojih je nositelj Republika Hrvatska u zemljišne knjige, s potrebnom dokumentacijom.

U članku 23. propisuje se da je za stjecanje imovine bez naknade, prema članku 69. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08.), potrebna suglasnost Vlade Republike Hrvatske te da Državno odvjetništvo može podnijeti zemljišnoknjižni prijedlog o upisu nekretnine jedino ako je prijedlogu priložena suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

U članku 24. propisano je da su prihodi od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima na računu Proračuna prihod Proračuna.

U članku 25. propisuje se da Republika Hrvatska postaje suvlasnikom pravnih osoba razmjerno dijelu uloženi proračunskih sredstava i ta se imovina upisuje u evidenciju korisnika proračuna i Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom o čemu se dostavljaju podaci Ministarstvu financija.

U članku 26. dano je ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da se može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala radi financiranja proračunskih obveza u 2009. godini.

U članku 27. omogućava se Vladi da se može dodatno zadužiti do iznosa neostvarenih primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici.

Člankom 28. omogućava se priznavanje tečajnih razlika i iznad iznosa predviđenog Proračunom. Temeljem članka 52. stavak 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 27/05. i 127/07.) tečajna razlika nastaje kada dođe do promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma podmirenja stavki proizašlih iz transakcije. Pozitivna tečajna razlika evidentira se kao prihod a negativna kao rashod. Tečajne razlike su obračunski rashod te se ne mogu predvidjeti planom Proračuna, stoga se ovim člankom omogućava priznavanje i iznad iznosa predviđenog Proračunom.

U članku 29. uređuje se visina državnog duga u 2009. godini koja može iznositi najviše 48 posto od ukupnog bruto domaćeg proizvoda u 2009. godini, a imajući u vidu visinu postojećeg duga kao i činjenicu mogućih zaduženja u 2009. godini

U članku 30. propisano je da mjenice na teret Proračuna može izdavati samo ministar financija.

U članku 31. Zakona propisuje se ovlaštenje Vladi za davanje financijskih i činidbenih jamstava i godišnja visina tih jamstava te uvjeti, načini i postupci izdavanja državnih jamstava i naplate duga s osnove jamstva.

U članku 32. Zakona, a u skladu sa člankom 82. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08.) propisano je da pravne osobe u većinskom izravnom ili neizravnom državnom vlasništvu sklapaju ugovore o kreditu, ugovore o zajmu ili daju jamstva na osnovi odluke o suglasnosti Vlade Republike Hrvatske, ako vrijednost posla ili jamstva prelazi iznos utvrđen u članku 32. ovoga Zakona.

Člankom 33. Zakona propisuje se visina sredstava koja se osigurava u Proračunu radi financiranja Hrvatske banke za obnovu i razvitak u dijelu koji se odnosi na temeljni kapital, subvenciju kamata i udio u kreditima.

Člankom 34. propisuje se da se u Proračunu planiraju sredstva za državne potpore na temelju propisa i godišnjih planova nadležnih ministarstava te da će se doznaka tih sredstava pravnim i fizičkim osobama obustaviti ako te osobe do podnošenja zahtjeva nisu izvršile svoje obveze prema državi s osnove poreza, carine i drugih davanja ili su nenamjenski koristili sredstva potpore.

Člankom 35. propisuje se povrat poreza na dodanu vrijednost javnim vatrogasnim postrojbama, vatrogasnim zajednicama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima, po računima plaćenim za nabavku opreme, materijala i usluga za obavljanje njihove djelatnosti radi provedbe odredbe članka 48. Zakona o vatrogastvu (Narodne novine, br. 106/99., 117/01., 36/02., 96/03., 139/04. i 174/04). Radi provedbe ovog članka Ministarstvo financija će donijeti naputak o načinu povrata toga poreza.

Člankom 36. propisano je da se uplaćeni porez na dodanu vrijednost za nabavljenu opremu za tehnologijsko-istraživačke i znanstveno-istraživačke projekte u 2009. godini vraća na teret tih prihoda znanstvenim ustanovama koje obavljaju navedenu djelatnost. Radi provedbe ovoga članka Ministarstvo financija uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa donijet će naputak o načinu povrata toga poreza.

Članak 37. Ovim se člankom propisuje da će se iz Državnog proračuna izvršiti povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi poreznim obveznicima s područja posebne državne skrbi (prve, druge i treće skupine) te brdsko-planinskih područja.

Članak 38. Ovim člankom se propisuju kriteriji za utvrđivanje visine pomoći županijama, gradovima i općinama s područja I. i II. skupine posebne državne skrbi na kojoj prema popisu iz 2001. godine u 111 općina i gradova živi 889.661 stanovnika od čega na području naselja koja imaju status posebne državne skrbi živi 482.084 stanovnika.

Naime, prema članku 37. ovoga Zakona umjesto iz općinskih, gradskih i županijskih proračuna, povrati poreza na dohodak obveznicima s područja posebne državne skrbi (I., II. i III.) te brdsko-planinskih područja isplaćivat će na teret državnog proračuna za 2009. godinu.

U Državnom proračunu RH za 2009. godinu u razdjelu Ministarstva financija planira se osigurati razlika između sredstava na temelju kriterija iz ovoga članka Zakona i procijenjenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2008. godinu iz članka 35. ovoga Zakona koji preuzima državni proračun.

Pomoći županijama odnose se na ulaganja u razvojne programe županija, općina i gradova na njihovu području.

Kao kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći županijama korišteni su: fiskalni kapacitet županije i gustoća naseljenosti. Za izračun fiskalnog kapaciteta korišteni su pokazatelji i mjerila i to broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda županijskog proračuna za 2007. godinu po stanovniku na razini države (državni prosjek) i prihodi županijskog proračuna za 2007. godinu po stanovniku županije, a za gustoću naseljenosti: broj stanovnika RH (bez Grada Zagreba) po 1 km² površine RH (državni prosjek) i broj stanovnika pojedine županije po 1 km² površine županije.

Najmanje 75% iznosa dobivene pomoći temeljem navedenih kriterija županije trebaju raspodijeliti na općine i gradove sa njihova područja koji nisu izravno korisnici pomoći iz Državnog proračuna na temelju ovoga članka zakona, s tim da županije propisuju i kriterije za raspodjelu navedenog dijela pomoći.

Županijsko poglavarstvo dužno je do 30. ožujka 2009. godine donijeti raspored sredstava na općine i gradove sa njihova područja i dostaviti ga Ministarstvu financija u roku od 15 dana nakon donošenja.

Raspored pomoći općinama i gradovima rezultat je primjene Zakona o područjima posebne državne skrbi, odnosno klasifikacija općina i gradova po skupinama iz Zakona.

Kriteriji za izračun i raspodjelu pomoći općinama i gradovima jesu broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, prosjek prihoda po stanovniku za 2006. godinu općina i gradova na razini države (državni prosjek), prosjek prihoda po stanovniku skupine, odnosno pojedine općine i grada, broj stanovnika po 1 km na razini I. i II. skupine područja posebne državne skrbi i broj stanovnika po 1 km pojedine općine i grada, udio rashoda za kapitalne programe za 2007. godinu u ukupnim rashodima, racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom) i rashodi za funkcije grada ispod 30.000 stanovnika u 2007. godini.

Županije mogu koristiti pomoći samo za ulaganja u kapitalne programe - rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila osnovni račun - 42311). Općine i gradovi mogu koristiti pomoći samo za financiranje rashoda za materijal i energiju i za ulaganja u kapitalne programe – rashodi za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4 Računskog plana proračuna, osim za nabavu osobnih automobila osnovni račun – 42311).

Županije, općine i gradovi koji su izravni korisnici pomoći iz ovoga članka dužni su tromjesečno izvještavati Ministarstvo financija o korištenju pomoći iz ovoga članka

Općine i gradovi koji su korisnici pomoći koje im raspoređi županija, dužni su tromjesečno izvještavati svoju županiju o korištenju pomoći.

Ako županija ne donese raspored sredstava općinama i gradovima sa svojega područja (koji nisu izravni korisnici pomoći iz Državnog proračuna za 2009. godinu), Ministarstvo financija će joj obustaviti doznaku pomoći iz Državnog proračuna za 2009. godinu.

Ministarstvo financija obustavit će doznaku pomoći ako županije, općine i gradovi ne obavještavaju u propisanom roku, namjenski ne koriste odobrena sredstva pomoći ili ako kupuju dionice ili udjele u trgovačkom društvu (protivno članku 64. Zakona o proračunu).

Na korisnike pomoći ovoga članka primjenjuju se i odredbe o rashodima za zaposlene i o ostalim rashodima i naknadi troškova zaposlenima koje se odnose na korisnike Proračuna, a u skladu s člankom 128. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 86/08.).

Članak 39. Ovim se člankom propisuje da će se jedinicama lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima isplaćivati pomoći iz državnog proračuna u visini poreza na dobit koji se ostvaruje na području od posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području.

Člankom 40. propisuje se izuzeće od obveze uplate namjenskih prihoda, i primitaka za znanost, visoko obrazovanje, zdravstvo, pravosuđe, sustav izvršenja sankcija i ustanove u kulturi. Također, propisuje se izuzeće od obveze uplate donacija za ustanove socijalne skrbi.

Člankom 41. propisuje se izuzeće od obveze uplate vlastitih prihoda za znanost, visoko obrazovanje, zdravstvo, ustanove socijalne skrbi, sustav izvršenja sankcija i ustanove u kulturi.

Člankom 42. propisuje se korištenje vlastitih prihoda na način da se njima podmire rashodi nastali obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima temeljem kojih su vlastiti prihodi i ostvareni, a ako se ostvare u iznosu većem od potrebnog za podmirenje navedenih rashoda, mogu se koristiti za podmirenje rashoda redovne djelatnosti.

Člankom 43. propisuje se odgoda primjene odredaba članaka 26., 28. i 29. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 96/03.) koje se odnose na plan razvojnih programa, radnih mjesta i nabave.

Člankom 44. regulira se način i postupak odgode odnosno obročne otplate poreza i doprinosa u 2009. godini.

Članak 45. U članku 68. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.) propisano je da Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog ministra a na zahtjev dužnika, odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu duga ako se time bitno poboljšavaju dužnikove mogućnosti otplate od kojega inače ne bi bilo moguće naplatiti cjelokupni dug. Iznimno od toga, ministar financija može odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu duga do iznosa utvrđenog zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

Nadalje, Vlada može prodati, otpisati ili djelomično otpisati potraživanje, a iznimno može ministar financija do iznosa utvrđenog zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

Ovim člankom utvrđuju se iznosi pojedinačnog duga, odnosno pojedinačnog potraživanja do kojih ministar financija može odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu duga, odnosno prodati, otpisati ili djelomično otpisati potraživanje.

Člankom 46. propisan je rok za odgodu plaćanja i obročnu otplatu duga sukladno članku 68. Zakona o proračunu («Narodne novine», br. 87/08.).

Člankom 47. propisano je izricanje novčane kazne u skladu sa Zakonom o prekršajima, a imajući u vidu težinu i posljedice koje nastaju činjenjem navedenih prekršaja.

Člankom 48. propisano je izricanje zaštitne mjere kako bi se onemogućilo nezakonito korištenje sredstava Proračuna, odnosno da bi se sredstva morala vratiti u državni proračun ako se budu nezakonito koristila.

Članak 49. i 50. Ako inspektor proračunskog nadzora u postupku nadzora utvrdi radnje koje imaju obilježje prekršaja, sastavlja u ime Ministarstva financija optužni prijedlog protiv počinitelja prekršaja nadležnom područnom uredu Porezne uprave, koji vodi prekršajni postupak u prvom stupnju. Prekršajni se progon ne može pokrenuti nakon proteka tri godine od počinjenja prekršaja. Na pravila vođenja prekršajnog postupka, žalbeni postupak i izvanredne pravne lijekove primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona. Glede prisilne naplate pravomoćno izrečene novčane kazne u prekršajnom postupku, primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona.

Člankom 51. propisano je da će se ovaj Zakon objaviti u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2009. osim članaka 45. i 46. koji reguliraju iznose do kojih ministar financija može odgoditi plaćanje, odobriti obročnu otplatu duga, prodati, otpisati ili djelomično otpisati potraživanje, te rokove za odgodu plaćanja i odobravanje obročne otplate duga. Stupanje na snagu navedenih članaka se veže uz nastup određenog događaja a to je dan stupanja na snagu uredbe iz članka 68. stavka 7. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08.) kojom će se propisati kriteriji, mjerila i postupak za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te otpis ili djelomičan otpis potraživanja.